

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi tupakkaverosta annettua lakia. Savukkeiden, sikareiden ja pikkusikareiden, piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veroa korotettaisiin keskimäärin 21 prosenttia. Korotukset toteutettaisiin kahden vuoden aikana neljässä vaiheessa siten, että ensimmäinen korotus tehtäisiin vuoden 2018 alusta, toinen heinäkuun 2018 alusta, kolmas vuoden 2019 alusta ja neljäs korotus heinäkuun 2019 alusta. Korotukset olisivat pääsääntöisesti senttimääräisesti yhtä suuria kaikissa vaiheissa.

Korotusten seurauksena arvioidaan savukkeiden hintojen nousevan kokonaisuudessaan keskimäärin 18 prosenttia ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan hintojen kokonaisuudessaan keskimäärin 19 prosenttia.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan sikareiden verorakennetta muutettavaksi muiden tupakkatuotteiden verorakennetta vastaavaksi. Sikareista kannettaisiin arvonlisäveron lisäksi yksikköveroa. Lisäksi säädettäisiin sikareiden vähimmäisverosta. Halvimpien sikareiden hinnat yli kaksinkertaistuisivat laskennallisesti, kun taas kalliimpien sikareiden osalta hintamuutos olisi vain muutamien prosenttien. Laissa määriteltäisiin lisäksi, mitä sikareilla ja pikkusikareilla tarkoitetaan.

Esityksessä ehdotetaan myös, että säännösten vastaisesti tai muuten kuin kaupallista myyntiä varten Suomeen tuotujen savukkeiden, sikareiden ja pikkusikareiden, piippu- ja savuketupakan, savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan sekä savukepaperin verotusarvona pidettäisiin Verohallinnon vahvistamaa vähittäismyyntihinnan painotettua keskiarvoa niissä tilanteissa, joissa vastaavia tuotteita ei ole Suomessa myynnissä. Vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon laskemista koskevaa säännöstä täsmennettäisiin. Esityksessä ehdotetaan myös, että lakiin lisättäisiin valtuutus säätää asetuksella tupakkatuotteiden vähittäismyyntipäällyksiin kiinnitettävien hintalipukkeiden koosta ja sijoittelusta.

Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä tammikuuta 2018. Sovellettava verotaulukko muuttuisi puolen vuoden välein.

SISÄLLYS

ESITYKSEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ.....	1
SISÄLLYS.....	2
YLEISPERUSTELUT.....	3
1 NYKYTILA.....	3
1.1 Lainsäädäntö.....	3
1.2 Käytäntö.....	5
1.3 Tupakkaverotus eräissä EU:n jäsenvaltioissa.....	9
1.4 Nykytilan arviointi.....	10
2 ESITYKSEN TAVOITTEET JA KESKEISET EHDOTUKSET.....	11
2.1 Tavoitteet.....	11
2.2 Toteuttamisvaihtoehdot.....	12
2.3 Keskeiset ehdotukset.....	13
3 ESITYKSEN VAIKUTUKSET.....	15
3.1 Taloudelliset vaikutukset.....	15
3.2 Yhteiskunnalliset vaikutukset.....	18
4 ASIAN VALMISTELU.....	18
5 RIIPPUVUUS MUISTA ESITYKSISTÄ.....	20
YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT.....	21
1 LAKIEHDOTUKSEN PERUSTELUT.....	21
2 VOIMAANTULO.....	22
LAKIEHDOTUS.....	23
Laki tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta.....	23
LIITE.....	25
LIITE.....	27
RINNAKKAISTEKSTI.....	27
Laki tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta.....	27

YLEISPERUSTELUT

1 Nykytila

1.1 Lainsäädäntö

Kansallinen lainsäädäntö

Tupakkaverosta annetussa laissa (1470/1994), jäljempänä *tupakkaverolaki*, säädetään tupakka-tuotteita koskevista määritelmistä ja veron määräämisen perusteista. Tupakkaveroa kannetaan savukkeista, sikareista ja pikkusikareista sekä irtotupakasta. Irtotupakka on verotuksellisesti jaettu kahteen eri tuoteryhmään, jotka ovat savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka sekä muu piippu- ja savuketupakka. Tupakkaveroa kannetaan myös muista tupakkaa sisältävistä tuotteista ja savukepaperista. Vuoden 2017 alusta tupakkavero laajennettiin koskemaan myös sähkösavukkeissa käytettäviä nesteitä.

Tupakkaverolakiin kirjatun tavoitteen mukaan tupakkaveron tarkoituksena on muun ohella edistää niitä terveystaloudellisia tavoitteita, joista säädetään tupakkalaissa. Tupakkalain tavoitteena on puolestaan ihmisille myrkyllisiä aineita sisältävien ja riippuvuutta aiheuttavien tupakkatuotteiden ja muiden nikotiinipitoisten tuotteiden käytön loppuminen.

Tupakkaveroa on suoritettava lain liitteen verotaulukon mukaan. Vero määrätään prosentiosuutena tuotteen vähittäismyyntihinnasta sekä lisäksi yksikköverona savukkeista, piippu- ja savuketupakasta sekä savukkeiksi käärittävästä hienoksi leikatusta tupakasta. Vähittäismyyntihinnalla tarkoitetaan verovelvollisen ilmoittamaa vähittäismyyntihintaa. Hintaan perustuvan veron osan sekä yksikköveron sijasta halpahintaisista savukkeista ja hienoksi leikatusta tupakasta peritään yksikköperusteista vähimmäisveroa. Muista tupakkatuotteista poiketen sähkösavukenesteistä peritään ainoastaan yksikköveroa nesteen määrän perusteella.

Tupakkaveroa on viimeksi korotettu vuosien 2009, 2010, 2012, 2014 ja 2015 alusta sekä vuosina 2016 ja 2017 puolivuositain, tammi- ja heinäkuun alusta. Vuosina 2009 ja 2012 korotettiin savukkeiden, sikareiden ja pikkusikareiden sekä piippu- ja savuketupakan veroa keskimäärin 10 prosenttia ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veroa 25 prosenttia. Vuonna 2010 savukkeiden, sikareiden ja pikkusikareiden sekä piippu- ja savuketupakan veroa korotettiin noin viisi prosenttia ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veroa noin 15 prosenttia. Vuonna 2014 savukkeiden, sikareiden ja pikkusikareiden, piippu- ja savuketupakan sekä savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veroa korotettiin keskimäärin 10 prosenttia ja vuonna 2015 keskimäärin yhdeksän prosenttia. Vuosina 2016 ja 2017 veroa korotettiin neljässä osassa yhteensä keskimäärin 24 prosenttia.

Vuonna 2009 veronkorotus kohdistettiin tupakkaveron arvoperusteiseen osaan. Sittemmin veronkorotukset on toteutettu yksikköveroa korottamalla lukuun ottamatta sikareita. Sikareita verotetaan ainoastaan arvoperusteisella verolla, joten veronkorotukset toteutettiin korottamalla sikareiden hinnasta tupakkaverona perittävää prosentiosuutta. Lisäksi savukkeiden ja hienoksi leikatun tupakan vähimmäisveron taso asetettiin kaikissa veronkorotuksissa siten, että korotus lievästi painottuisi halpahintaisiin tuotteisiin.

Vuoden 2017 heinäkuun alusta lähtien savukkeiden yksikköperusteinen vero on 49,50 euroa 1 000 kappaletta kohti ja arvoperusteinen vero 52 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Sikareiden ja pikkusikareiden vero on 34 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Piippu- ja savuketupakasta kannetaan yksikköperusteista veroa 41,50 euroa kilogrammalta ja arvoperusteista veroa

48 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Savukkeiksi käärittävästä hienoksi leikatusta tupakasta kannetaan yksikköperusteista veroa 33,50 euroa kilogrammalta ja arvoperusteista veroa 52 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Muun tupakkaa sisältävän tuotteen ja savukepaperin vero on 60 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Sähkösavukkeiden vero on ollut vuoden 2017 alusta lähtien 0,30 euroa millilitralta sähkösavukenestettä.

Savukkeiden vähimmäisvero on 223,00 euroa 1 000 kappaletta kohti ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan 135,50 euroa kilogrammalta. Vähimmäisverolla on selvä terveyspoliittinen tavoite, koska sillä turvataan se, että halpahintaisista tuotteista peritään hinnasta riippumatta tietty euromäärä veroa. Käytännössä savukkeiden vähimmäisvero on vuoden 2017 heinäkuusta lähtien tullut sovellettavaksi silloin, kun savukkeiden hinta on enintään 6,67 euroa 20 kappaleelta. Vähimmäisveroa sovelletaan savukkeiksi käärittävään hienoksi leikattuun tupakkaan, jonka hinta on enintään 5,88 euroa 30 gramman tupakkapussilta.

Vuoden 2016 elokuussa tuli voimaan uusi tupakkalaki (549/2016), jolla muutettiin monelta osin tupakkatuotteita koskevaa sääntelyä. Muun muassa sähkösavukkeet ja niissä käytettävät nesteet otettiin tupakkalain soveltamisalan piiriin ja siten käytännössä mahdollistettiin niiden markkinoille tulo. Muita verotuksen kannalta keskeisiä muutoksia olivat tupakkatuotteiden etämyyntikielto ja matkustajatuontirajoitus ETA-alueen ulkopuolelta sekä tunnusomaisten tuoksujen ja makujen käyttökielto savukkeissa ja irtotupakassa. Muutokset eivät vielä kaikilta osin ole voimassa, vaan esimerkiksi makuainekiello tulee voimaan toukokuussa 2020.

Tupakkalaki sisältää myös tupakkatuotteiden vähittäismyyntipäällysten pakollisia varoitustekstejä ja kuvallisia varoituksia koskevia säännöksiä. Vaiheittain tulevat lisäksi voimaan pakkausten jäljitettävyyteen liittyvät yksilöllisiä tunnisteita ja turvaominaisuuksia koskevat säännökset. Myös tupakkaverolaissa asetetaan vähittäismyyntipakkausten merkintöjä koskevia vaatimuksia. Pakkauksessa on oltava hintalipuke tai painettu teksti, josta ilmenee tuotteen vähittäismyyntihinta. Valmisteverotusasetuksella (1546/1994) on annettu tarkempia säännöksiä siitä, mitä tietoja hintalipukkeessa tai painetussa tekstissä on oltava.

EU:n lainsäädäntö

Euroopan unionin yhdenmukaistetun valmisteverolainsäädännön piiriin kuuluvat savukkeet, sikarit ja pikkusikarit, hienoksi leikattu tupakka sekä muu piippu- ja savuketupakka. Muut tupakkaa sisältävät tuotteet, sähkösavukenesteet ja savukepaperi eivät kuulu unionin lainsäädännön alaisuuteen, mutta niistä kannetaan kansallista valmisteveroa Suomessa.

Jäsenvaltioita velvoittavat säännökset yhtenäistetystä tupakkaverotuksesta sisältyvät valmistettuun tupakkaan sovellettavan valmisteveron rakenteesta ja verokannoista annettuun neuvoston direktiiviin 2011/64/EU, jäljempänä *tupakkaverodirektiivi*. Jäsenvaltiot voivat kansallisesti säätää verotasonsa ja verorakenteensa omista poliittisista lähtökohdistaan vapaasti, kunhan ne noudattavat tupakkaverodirektiivissä tupakkatuotteille säädetyjä vähimmäisverotasoja, määritelmiä sekä muita verotukseen ja sen rakenteeseen liittyviä säännöksiä.

Tupakkaverodirektiivin mukaan jäsenvaltioiden tupakkatuotteisiin soveltamien yksikkö- ja arvoverojen yhteismäärän on ylitettävä sekä euromääräinen että prosentuaalinen vähimmäisverotaso. Euromääräinen vähimmäisvero koskee kaikenhintaisia tuotteita, mutta prosentuaalisen vähimmäisveron ylittyminen tarkistetaan vain keskihintaisten savukkeiden osalta. Euromääräinen vähimmäisvero on näistä kahdesta tärkeämpi, sillä se tosiasiallisesti turvaa tietyn euromääräisen verorasituksen kaikille EU-alueella myytävälle savukkeille. Prosentuaalinen vähimmäisvero sitoo puolestaan verotasoa suhteessa hintatasoon kussakin jäsenvaltiossa.

HE 110/2017 vp

Savukkeiden euromääräinen vähimmäisverotaso on tällä hetkellä 90 euroa 1 000 savukkeelta. Prosentuaalinen vähimmäisverotaso on puolestaan 60 prosenttia keskihintaisten savukkeiden hinnasta. Jäsenvaltioiden, jotka kantavat tupakkaveroa vähintään 115 euroa 1 000 keskihintaiselta savukkeelta, ei kuitenkaan tarvitse noudattaa prosentuaalista vähimmäisvaatimusta.

Tupakkaverodirektiivissä asetetaan myös rajat jäsenvaltioiden soveltamalle savukkeiden verorakenteelle. Jäsenvaltioiden on sovellettava savukkeiden verotuksessa sekä yksikkö- että arvo- veroa. Yksikköveron määrää on rajoitettu siten, ettei se saa olla pienempi kuin 7,5 eikä suurempi kuin 76,5 prosenttia siitä keskihintaisten savukkeiden kokonaisverosta, joka syntyy yhdistämällä yksikkö- ja arvovero sekä arvonlisävero. Lisäksi jäsenvaltiot voivat kantaa savukkeista kansallista vähimmäisveroa, jonka suuruuden ja rakenteen ne voivat määrätä vapaasti, kunhan kuitenkin noudattavat savukkeiden verotuksen normaalirakenteessa yksikkö- ja arvo- veron yhdistelmää.

Keskihinnalla tarkoitetaan tupakkaverodirektiivissä vähittäismyyntihintojen painotettua keskiarvoa. Se lasketaan jakamalla kaikkien kussakin jäsenvaltiossa kulutukseen luovutettujen savukkeiden verot sisältävä kokonaisarvo kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaisu- määrällä. Jäsenvaltion on määritettävä se viimeistään kunkin vuoden maaliskuun alkuun mennessä edeltävän kalenterivuoden tietojen perusteella. Jos keskihinta muuttuu siten, että jäsen- valtion soveltama savukkeiden verorakenne ei täytä yksikköveron osuudelle kirjattua ehtoa, jäsenvaltiolla on oikeus olla muuttamatta yksikköveron määrää muutosta seuraavan toisen vuoden alkuun saakka.

Suomessa vuoden 2016 lopussa voimassa olleilla veroperusteilla laskettuna savukkeiden yksikkövero oli noin 16,0 prosenttia keskihintaisten savukkeiden kokonaisverosta. Savukkeiden keskihinta oli vuonna 2016 hieman yli 6,10 euroa 20 kappaleelta.

Muiden direktiivissä määriteltyjen tupakkatuotteiden kuin savukkeiden osalta jäsenvaltioilla on enemmän liikkumavaraa tupakkaveron rakenteen suhteen. Jäsenvaltiot voivat soveltaa joko yksikkö- tai arvo- veroa taikka näiden yhdistelmää. Lisäksi jäsenvaltioilla on mahdollisuus määrätä näille tuotteille kansallinen vähimmäisvero, jos ne soveltavat arvo- veroa tai arvo- veron ja yksikköveron yhdistelmää.

Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veron on oltava vähintään 46 prosenttia keskihinnasta tai vähintään 54 euroa kilogrammalta. Tammikuusta 2018 lähtien veron on oltava vähintään 48 prosenttia keskihinnasta tai vähintään 60 euroa kilogrammalta. Muun piippu- ja savuketupakan kuin savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veron on puolestaan oltava vähintään 20 prosenttia vähittäismyyntihinnasta tai 22 euroa kilogrammaa kohti. Sika- reiden ja pikkusikareiden veron on oltava vähintään viisi prosenttia vähittäismyyntihinnasta taikka 12 euroa 1 000 kappaletta tai kilogrammaa kohti.

1.2 Käytäntö

Tupakkatuotteiden hinnat

Viime vuosina toteutetuilla veronkorotuksilla on tavoiteltu tupakkatuotteiden maltillista hin- nannousua asteittain. Myös yleisen arvonlisäveroprosentin korotukset vuosina 2010 ja 2013 ovat korottaneet tupakkatuotteiden hintoja, sillä arvonlisäys nostaa tupakkaveron määrää ja korottaa sitä kautta edelleen hintaa, josta arvonlisävero lasketaan. Vuoden 2017 tupakkave- ronkorotusten vaikutukset eivät ole vielä toteutuneet, joten luotettavia arvioita hintakehityk- sestä on käytössä vuoden 2016 veronkorotusten osalta. Veronkorotusten vaikutukset näkyvät tupakkatuotteiden hinnoissa tyypillisesti noin puoli vuotta veronkorotusten voimaantulon jäl-

keen johtuen siitä, että verovelvolliset luovuttavat kulutukseen suuria määriä tupakkatuotteita juuri ennen veronkorotusta. Koska suuri osuus savukkeiden hinnasta on veroa, vuonna 2017 toteutuvista hinnoista voidaan kuitenkin esittää luotettavia arvioita.

Kun viimeisinkin vuoden 2017 veronkorotus on toteutunut, vuosien 2009—2017 tupakka- ja arvonnäisäveron korotusten arvioidaan lähes kaksinkertaistaneen savukkeiden keskimääräisen verorasituksen. Vaikutuksen savukkeiden hintaan arvioidaan tuolloin olleen keskimäärin 72 prosenttia. Keskihinta oli vuonna 2008 hieman yli neljä euroa 20 kappaleelta, kun se vuonna 2016 oli runsas 6,10 euroa. Vuoden 2017 veronkorotusten toteuduttua savukkeiden keskihinnan odotetaan nousevan tehtyjen veronkorotusten seurauksena noin 6,70 euroon 20 kappaleelta.

Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan verorasitus on kasvanut tupakka- ja arvonnäisäveron korotusten takia vuosina 2009—2017 keskimäärin 172 prosenttia, minkä vaikutus hintoihin on ollut vajaa 120 prosenttia eli selvästi tehdasvalmisteisten savukkeiden veroa enemmän. Tällä on pyritty kaventamaan tehdasvalmisteisten ja itse käärittävien savukkeiden suhteellista hintaeroa. Irrotupakan keskihinta on noussut vuoteen 2016 mennessä arviolta vajaa 90 prosenttia vuodesta 2008 lukien ja vuoden 2017 veronkorotusten vaikutus mukaan lukien keskihinnan arvioidaan noin kaksinkertaistuneen.

Savukkeiden tapaan myös sikareiden tupakkaverorasitus on kaksinkertaistunut vuosina 2009—2017. Koska tupakkaveron osuus hinnasta on kuitenkin alun perin ollut selvästi alhaisempi kuin savukkeiden, veronkorotukset ovat merkinneet huomattavasti maltillisempaa, noin 29 prosentin hinnannousua.

Euromääräisesti sikareiden veronkorotuksen vaikutus vaihtelee huomattavasti riippuen sikarin hinnasta. Keskihintaisella sikarilla veronkorotusten yhteenlaskettu vaikutus on ollut suurin piirtein yhtä suuri kuin savukkeilla keskimäärin, noin 11 senttiä kappaletta kohden. Halvoilla sikareilla verorasitus on kuitenkin noussut selvästi tätä vähemmän. Esimerkiksi 30 senttiä vuonna 2008 maksaneen sikarin verorasitus on noussut noin seitsemän senttiä, mikä on vain noin 60 prosenttia keskihintaisen sikarin verorasituksen noususta. Kalliiden sikareiden euromääräinen verorasitus on puolestaan noussut euromääräisesti selvästi enemmän. Esimerkiksi kolme euroa vuonna 2008 maksaneen sikarin verorasitus on noussut noin 65 senttiä.

Tyypillisesti sikarit ovat selvästi kalliimpia kuin savukkeet, jotka puolestaan ovat kalliimpia kuin itse käärityt savukkeet. Keskihintainen sikari maksoi vuonna 2016 noin 59 senttiä kappaleelta ja keskihintainen savuke noin 31 senttiä kappaleelta. Keskihintainen itse kääritty savuke maksoi puolestaan noin 18—20 senttiä kappaleelta filteri ja savukepaperi mukaan lukien riippuen siitä, kuinka paljon tupakkaa savukkeeseen käärii. Sikareiden hinnat vaihtelevat hyvin halpahintaisista pikkusikareista useita euroja maksaviin, kalliisiin ja suuriin käsin käärittyihin sikareihin. Halvimmillaan sikarit maksavat noin 18 senttiä kappaleelta, kun halvin savuke oli vuoden 2016 lopussa 28 senttiä kappaleelta ja halvin itse kääritty savuke noin 18 senttiä kappaleelta filteri ja savukepaperi huomioiden.

Ensimmäiset nikotiinipitoiset sähkösavukeneesteet ovat Suomessa tulleet markkinoille vasta vuoden 2017 kevään ja kesän aikana, joten tietoa niiden hinnoista on hyvin vähän käytössä. Vuoden 2017 kesäkuun loppuun mennessä sähkösavukeneesteitä on verotettu vasta hyvin vähän.

Tupakkatuotteiden kulutus

Suomessa verotettuja savukkeita arvioidaan kulutetun vuonna 2016 noin neljä miljardia kappaletta. Vuodesta 2008 lukien verollisten savukkeiden kulutus on vähentynyt arvioiden mukaan noin 18 prosenttia ja verotetun irtotupakan noin 17 prosenttia. Merkittävimpinä syinä tähän voidaan pitää veronkorotuksista seurannutta hintojen nousua ja muita tupakkapoliittisia toimenpiteitä, joilla on pyritty vähentämään kulutusta.

Savukkeet muodostavat selvästi suurimman osan tupakkatuotteiden kulutuksesta. Kun laskeaan yhteen sekä kotimaassa myydyt tehdasvalmisteiset että itse käärityt savukkeet, irtotupakan laskennallinen osuus kaikista Suomessa verotetuista tuotteista on noin 11 prosenttia.

Sähkösavukkeita on verotettu toistaiseksi hyvin vähän. Nikotiinipitoisten nesteiden kotimaisen myynnin odotetaan hieman kasvavan vuoden 2017 loppupuolella, kun tupakkalakiin sisältyvä nikotiininesteiden rajat ylittävä etämyyntikielto on tullut voimaan heinäkuun alusta.

Sikareita verotettiin Suomessa vuonna 2016 noin 120 miljoonaa kappaletta. Muista tupakkatuotteista poiketen sikareiden kulutus on tasaisesti kasvanut ja verotettujen sikareiden määrä oli vuonna 2016 noin viisi prosenttia suurempi kuin vuonna 2008.

Verotuotot

Taulukko 1. Tupakkaveron tuoton kehitys

Vuosi	Verotuotto, milj. euroa
2008	630
2009	689
2010	698
2011	739
2012	752
2013	848*
2014	785
2015	881
2016	975

* osa vuoden 2014 verokertymästä siirtyi vuodelle 2013

Vuonna 2016 kertyneestä 975 miljoonasta eurosta savukkeiden osuus oli 890 miljoonaa euroa, irtotupakan 56 miljoonaa euroa, sikareiden 23 miljoonaa euroa ja muiden tupakkatuotteiden 7 miljoonaa euroa.

Koska verotuotoista noin 90 prosenttia kertyy savukkeiden verosta, on tupakkaveron kokonaistuoton kehitys seurannut tiiviisti savukkeiden verotuottoa. On huomattava, että savukkeiden verotuotto on pääsääntöisesti kasvanut vuosittain myös sellaisina vuosina, jolloin ei ole tehty veronkorotusta. Tämä on pitkälti johtunut siitä, että tupakkatuotteiden hinnat ovat nousseet ja tupakkaveron määrä on siten kasvanut veron arvoperusteisen osan ansiosta.

Matkustajatuonti ja salakuljetus

Kotimaisten tupakkatuotteiden hintojen nousu luo helposti kannustimia sekä verovapaalle matkustajatuonnille että salakuljetukselle ja muulle verotuksen ulkopuolelle jäävälle harmaatuonnille, sillä tupakkatuotteiden hintaerot lähialueisiin nähden ovat suuret. Toistaiseksi tilas-

toimaton eli Suomessa verottamattomien tupakkatuotteiden kulutus on kuitenkin ollut suhteellisen vakaata.

Savukkeiden tilastoimattoman kulutuksen arvioidaan olleen noin 14—16 prosenttia kokonaiskulutuksesta vuonna 2016. Savukkeiden kokonaiskulutuksen on arvioitu olleen noin 4,7 miljardia savuketta, josta matkustajatuonnin osuus oli noin 11 prosenttia ja salakuljetettujen savukkeiden osuus 3—5 prosenttia. Lisäksi savukkeiden ostot Internetissä muodostavat noin puoli prosenttia kokonaiskulutuksesta.

Haastattelututkimusten perusteella on laskettu, että matkustajat toivat mukanaan ulkomaanmatkoilta noin 508 miljoonaa savuketta vuonna 2016. Tuotujen savukkeiden määrä laski edellisvuoteen verrattuna noin 16 prosenttia. Matkustajien mukanaan tuomien tupakkatuotteiden määrä on pysynyt suhteellisen vakaana viime vuosina veronkorotuksista huolimatta. Yli puolet vuonna 2016 tuoduista savukkeista oli ostettu Virossa tai laivan myymälästä.

Matkustajatuontia hillitsee tupakkalain varoitusmerkintöihin perustuva rajoitus, jonka mukaan matkustaja saa tuoda mukanaan Suomeen ainoastaan 200 kappaletta sellaisia savukkeita, joissa ei ole suomen- ja ruotsinkielisiä varoitusmerkintöjä. Lisäksi tupakkatuotteiden maahantuontia rajoittaa se, että ETA-alueen ulkopuolelta tupakkatuotteita saa tuoda mukanaan vain yli 24 tuntia kestävältä matkalta. Myös savukkeiden salakuljetuksen voidaan sanoa olevan tällä hetkellä hallinnassa, mutta potentiaali salakuljetuksen lisääntymiseen on olemassa. Tupakan salakuljetus on Suomessa kansainvälisten toimijoiden organisoimaa ja suuret hintaerot voivat lisätä sitä herkästi. Toisin kuin monessa muussa Euroopan maassa, yleisesti katsotaan, että Suomeen tulee väärennettyjä savukkeita hyvin vähän.

Taulukko 2. Savukkeiden hintoja Suomessa, Virossa ja Venäjällä vuonna 2016

	Hinta euroa/20 kpl
Keskihintainen savuke	6,10
Halpa savuke	5,70
Itse kääritty savuke*	3,50–4,10
Keskihintainen savuke Virossa	3,10
Savuke Venäjällä	1,00–1,40
Salakuljetettu savuke katukaupassa	2,50–3,00

Lähde: Euroopan komissio, Tullin valmisteverotilastot, Tullin rikostorjunta.

* Hinta sisältää savukepaperin ja filterin sekä 0,75—0,9 grammaa irtotupakkaa.

Tupakoinnin terveydelliset ja sosiaaliset vaikutukset

Tupakointi on yksi merkittävimmistä sairastavuuden ja ennenaikaisen kuolleisuuden riskitekijöistä. On arvioitu, että joka toinen tupakoija kuolee ennenaikaisesti tupakan aiheuttamiin sairauksiin. Tupakoinnista aiheutuvien sairauksien välittömät terveydenhuollon kustannukset ovat vuosittain noin 300 miljoonaa euroa.

Vuonna 2015 työikäisistä miehistä päivittäin tupakoi 19 prosenttia ja naisista 15 prosenttia. Miesten tupakointi on vähentynyt pitkällä aikavälillä, ja myös naisten tupakointi on 2000-luvun vaihteen jälkeen kääntynyt laskuun. Myös nuorten tupakointi on vähentynyt 2000-luvulla, mutta vuonna 2017 silti noin yhdeksän prosenttia 14—18-vuotiaista tupakoi päivittäin.

Suomalaisten keskimääräinen terveydentila on viime vuosina monessa suhteessa kohentunut, mutta sosioekonomiset terveyserot ovat kasvaneet. Erot ilmenevät selvinä elinajan odotteessa, sairastavuudessa ja elintavoissa. Alkoholin riskikäyttö ja tupakointi aiheuttavat arviolta jopa puolet työikäisten miesten sosioekonomisista kuolleisuuseroista. Erot näkyvät myös nuorissa ikäryhmissä.

1.3 Tupakkaverotus eräissä EU:n jäsenvaltioissa

Yleistä

Tupakkaverotuksen taso ja siten myös tupakkatuotteiden hinnat vaihtelevat EU-maissa huomattavasti huolimatta siitä, että tupakkaverotusta on yhdenmukaistettu. Savukkeiden keskihinta vaihtelee EU:ssa Bulgarian 2,52 eurosta Irlannin 9,68 euroon 20 kappaleelta. Keskihintaisen savukeaskin euromääräisellä verorasituksella mitattuna savukkeiden verotaso on Suomessa suuruudeltaan Euroopan ylempää keskiluokkaa. Savukkeiden verotus on korkeinta Irlannissa, Iso-Britanniassa ja Ranskassa. Euromääräisiä verorasituksia vertailtaessa on kuitenkin otettava huomioon eri maiden hintatasojen lisäksi niiden lähialueiden hintatasot.

Savukkeiden verorakenne vaihtelee huomattavasti jäsenvaltioiden kesken, eikä jäsenvaltioiden soveltama verorakenne ole riippuvainen niiden soveltamasta savukeverotuksen tasosta. Useimmissa jäsenvaltioissa on käytössä Suomen tapaan vähimmäisvero.

Vastaavasti jäsenvaltioiden soveltamat sikareiden verorakenteet vaihtelevat. Useimmissa EU-maissa sikareiden verotus perustuu joko yksinomaan yksikköveroon tai arvo- ja vähimmäisveron yhdistelmään. Yksikköveroa soveltavissa jäsenvaltioissa veron perusteena on yleensä kappaleperusteinen yksikkövero, mutta osa jäsenvaltioista perustaa yksikköveron vaihtoehtoisesti kilohintaan. Vastaava jakauma on niissä EU-maissa, jotka soveltavat vähimmäisveroon perustuvaa rakennetta. Muista EU-maista erottuen Ranskassa sikareiden verorakenne perustuu yksikköveron, arvoveron ja vähimmäisveron yhdistelmään vastaavasti kuin Suomessa verorakennetta ehdotetaan muutettavaksi. Ranskan yksikkövero on 19 euroa 1 000 sikaria kohden, arvovero on 23 prosenttia vähittäismyyntihinnasta ja vähimmäisvero on 92 euroa 1 000 sikaria kohden.

Ruotsi ja Tanska

Ruotsissa korotettiin 1990-luvun lopussa tupakkaveroa yli 50 prosenttia. Veronkorotukset johtivat suoraan salakuljetuksen ja pimeiden markkinoiden kasvuun. Huolimatta suurista veronkorotuksista tupakkaverotuotot laskivat, sillä verollisten savukkeiden myynti väheni merkittävästi. Veronkorotusten seurauksena Ruotsiin syntyi laajat laittomien tupakkatuotteiden markkinat. Laittoman kaupan kasvuun reagoitiin alentamalla tupakkaverotusta muutama vuosi korotusten jälkeen, mutta verotuotot palasivat entiselle tasolleen vasta noin kymmenen vuoden kuluttua.

Ruotsissa siirryttiin vuoden 2011 alusta savukkeiden verotuksessa lähes kokonaan yksikköperusteiseen verotukseen. Savukkeiden yksikköperusteinen vero on 158,45 euroa 1 000 savukkeelta ja arvoperusteinen vero on yksi prosentti vähittäismyyntihinnasta. Ruotsissa käytössä oleva savukkeiden verorakenne täyttää tupakkaverodirektiivin edellytykset yksikkö- ja arvoperusteisesta verorakenteesta, mutta verotus perustuu vahvasti yksikköperusteiseen veroon. Verotaso on sidottu kuluttajahintaindeksiin. Vähimmäisveroa ei Ruotsin käyttämällä verorakenteella tarvita. Sikareiden verotus perustuu Ruotsissa yksikköperusteiseen veroon, joka on 139,69 euroa 1 000 sikarilta.

Myös Tanska muutti huhtikuussa 2012 tupakkaverorakenteensa voimakkaasti yksikköveroon perustuvaksi. Tanskassa savukkeiden yksikkövero on 158,80 euroa 1 000 savukkeelta ja arvovero yksi prosentti vähittäismyyntihinnasta. Sikareiden yksikkövero on 68,36 euroa 1 000 sikarilta ja arvovero on 10 prosenttia vähittäismyyntihinnasta.

Viro

Viro on korottanut viime vuosina useasti tupakkaveriaan ja saavuttanut tupakkaverodirektiivin edellyttämän vähimmäisverotason. Savukkeiden verorakenne painottuu suurin piirtein puoliksi yksikkö- ja arvoveroon. Savukkeiden yksikkövero on 63,50 euroa 1 000 savukkeelta ja arvovero on 30 prosenttia vähittäismyyntihinnasta. Vähimmäisvero savukkeille on 104,98 euroa 1 000 savukkeelta. Sikareiden verorakenne perustuu yksikköveroon, joka on 211 euroa 1 000 sikarilta.

Viron tarkoituksena on jatkaa tupakkaveron korotuksia lähivuosien aikana. Veronkorotuksista huolimatta tupakkatuotteiden hintaerot Suomen ja Viron välillä ovat edelleen suuret. Keskihintainen savukeaski maksaa Virossa noin 60 prosenttia siitä, mitä vastaava aski maksaa Suomessa. Tupakkaveron korotuksia tehtäessä Viron kohtaamat haasteet matkustajatuonnin ja harmaatuonnin osalta ovat pitkälti samoja kuin Suomella. Viron ja sen lähialueiden välisen savukkeiden suuren hintaeron takia on oletettavaa, että Viron on mahdollista jatkossakin korottaa tupakkaveriaan vain maltillisesti.

1.4 Nykytilan arviointi

Tupakkaveroa on korotettu vuosina 2009, 2010, 2012, 2014, 2015 sekä puolivuositain vuosina 2016—2017. Pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman mukaan tupakkaveroa korotetaan asteittain 270 miljoonalla eurolla. Hallitusohjelman mukaisesta tupakkaveron korotuksesta on vielä toteuttamatta puolet. Veronkorotuksia on perusteltu sekä valtiontaloudellisilla että terveystaloudellisilla syillä. Veronkorotuksilla on tavoiteltu maltillista tupakkatuotteiden hintojen nousua ja siten tupakan aiheuttamien haittojen ehkäisemistä. Tavoitteena on ollut mitoitaa korotukset niin, että tupakkatuotteiden hinnannousu ei johtaisi merkittävässä määrin kotimaisen myynnin korvautumiseen matkustajatuonnilla tai laittomalla tuonnilla.

Tupakkatuotteiden hintaan ja verotukseen vaikuttavat toimenpiteet ovat tehokas keino vaikuttaa tupakointiin väestötasolla. Vaikka verotuksella voidaan vaikuttaa tupakoinnin ja siitä aiheutuvien haittojen vähentämiseen, tupakkaverotuksen tasoa määritettäessä on tärkeää ottaa huomioon, että kotimaisten tupakkatuotteiden hintojen nousu luo kannustimia sekä matkustajatuonnille että harmaatuonnille lähialueilla myytävien tupakkatuotteiden suurien hintaerojen vuoksi. Liian suuret kertakorotukset voivat johtaa matkustajatuonnin ja laittomien tupakkatuotteiden välittämisen hallitsemattomaan kasvuun sekä sitä kautta veropohjan kaventumiseen ja verotuottojen laskuun ilman positiivisia terveysvaikutuksia. Tupakkatuotteiden harmaiden ja laittomien markkinoiden voidaan sanoa olevan Suomessa edelleen hallinnassa, mutta samalla kuitenkin matkustajatuonnin osuus savukkeiden kokonaiskulutuksesta on suuri.

Ennen veronkorotusten voimaantuloa verovelvolliset luovuttavat tyypillisesti kulutukseen suuria määriä tupakkatuotteita, minkä vuoksi veronkorotusten vaikutukset tuotteiden hintoihin toteutuvat noin puoli vuotta veronkorotusten voimaantulon jälkeen. Nyt ehdotettava korotus joudutaan siis tekemään vailla tietoa vuoden 2017 veronkorotuksen vaikutuksista. Varastoinnin vaikutukset pystytään kuitenkin ennakoimaan suhteellisen hyvin. Ottaen huomioon, että tupakkatuotteiden hinnoista suurin osa on veroa, vuoden 2017 hintataso pystytään myös melko luotettavasti arvioimaan.

Sikareita verotetaan nykyisin pelkästään hintaan perustuvalla arvoverolla. Tupakkaveron euromäärä kasvaa siten sikarin hinnan kasvaessa. Tämä on siltä osin perusteltua, kun sikareiden koko ja hinta vaihtelevat huomattavasti. Suuret, käsintehty sikarit voivat maksaa monta euroa kappaleelta, jolloin pikkusikaria varten mitoitettu euromääräinen yksikkövero jäisi suuren sikarin hinnassa marginaaliseksi. Samalla tämä kuitenkin merkitsee sitä, että halpahintaisten sikareiden veron euromäärä jää alhaiseksi.

Sikareiden verorakenne eroaa merkittävästi savukkeiden ja itse käärityvien savukkeiden verotuksesta, jossa arvoveron ohella yksikköverolla sekä vähimmäisverolla on suuri merkitys. Sekä yksikkövero että vähimmäisvero määräytyvät kappalemäärän perusteella, jolloin jokaisesta savukkeesta peritään tietty euromäärä veroa riippumatta savukkeen hinnasta. Vähimmäisverolla on pyritty estämään halpahintaisten tuotteiden markkinoille tulo samalla kun arvoperusteisella verolla turvataan kalliiden savukkeiden riittävä verotaso.

Kun viimeisen kymmenen vuoden aikana tupakkaveroa on korotettu, sikareiden veronkorotukset on toteutettu korottamalla arvoveroa. Prosentuaalisesti veronkorotukset ovat olleet samansuuruisia kaikilla sikareilla, mutta euromääräisesti tämä on merkinnyt sitä, että halpahintaisten sikareiden veronkorotukset ovat olleet huomattavasti pienempiä kuin kalliiden sikareiden veronkorotukset.

Samanaikaisesti tehdasvalmisteisten ja itse käärityvien savukkeiden veroja on korotettu siten, että euromääräinen veronkorotus on ollut samansuuruinen niin halvoilla kuin kalliilla savukkeilla. Tämä on johtanut siihen, että halpojen sikareiden euromääräinen verorasitus on noussut huomattavasti vähemmän kuin savukkeiden. Markkinoille on myös tullut savukkeiden kaltaisia pikkusikareita, joiden verorasitus on sikareiden verorakenteen takia alhainen. Nämä tuotteet muistuttavat savukkeita, mutta sikareiden verorakennetta hyödyntämällä niiden hinnat voidaan pitää savukkeita alemmalla tasolla.

Sikareiden alhaista tupakkaverotuksen tasoa kuvastaa se, että sikarin hinnasta tupakkaveroa on 34 prosenttia kun savukkeiden hinnasta tupakkaveron osuus on noin kaksi kolmasosaa.

Siirtymää savukkeiden kulutuksesta pienten sikareiden kulutukseen saattaa osaltaan edistää myös se, että tupakkalain mukainen tupakkatuotteiden makuainekiello ei koske sikareita. Esimerkiksi mentolilla tai vaniljalla maustettuja savukkeita ei saa myydä kevään 2020 jälkeen, mutta maustettujen sikareiden myynti on jatkossa sallittua. Myös tämän takia pienten sikareiden verotaso on syytä mitoittaa samalle tasolle savukkeiden kanssa.

2 Esityksen tavoitteet ja keskeiset ehdotukset

2.1 Tavoitteet

Esityksen tavoitteena on pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelman mukaisesti korottaa tupakkaveroa asteittain. Korotus liittyy hallituksen veropoliittiseen linjaukseen siirtää verotuksen painopistettä työn ja yrittämisen verotuksesta erityisesti häittäveroihin. Hallitusohjelman liitteen mukaan tupakkaveron verotuoton lisäys hallituskauden aikana on 270 miljoonaa euroa. Tuottotavoitteesta puolet on katettu vuosien 2016 ja 2017 aikana toteutetuilla veronkorotuksilla. Esitys kattaa hallituskauden vuodet 2018 ja 2019.

Veronkorotuksella tavoitellaan tupakkatuotteiden hintojen nousua ja siten tupakan aiheuttamien haittojen ehkäisemistä. Veronkorotuksen mitoituksessa on otettava huomioon kotimaisen hinnannousun vaikutus matkustajatuontiin, salakuljetukseen ja muihin harmaisiin markkinoihin, etteivät matkustajatuonti ja salakuljetus kasvaisivat hallitsemattomasti, kotimainen vero-

pohja pienenesi ja tupakkaverotuksen valtiontaloudelliset ja terveydelliset tavoitteet vaarantuisi.

Esityksen tavoitteena on myös muuttaa sikareiden verorakennetta siten, että sikareiden euromääräinen verotaso olisi vähintään samalla tasolla kuin halpahintaisten savukkeiden verotaso. Tämä on perusteltua niin tupakkaverotuksen yhdenmukaisuuden ja johdonmukaisuuden kannalta kuin tupakoinnin vähentämiseen tähtäävien terveystavoitteiden kannalta, jotta vältettäisiin tilanne, että savukkeiden kulutusta siirtyisi halpahintaisiin sikareihin.

2.2 Toteuttamisvaihtoehdot

Tupakkaverotuksessa on useita elementtejä, mistä johtuen veronkorotus voitaisiin toteuttaa eri tavoin. Savukkeiden ja irtotupakan osalta veronkorotus ehdotetaan toteutettavaksi yksikköperusteista veroa korottamalla siten, että arvoperusteinen vero säilyisi ennallaan. Vaihtoehtona olisi korottaa myös arvoperusteista veroa. Arvoperusteisen veron korottamisen etuna olisi, että se voimistaisi mekanismia, jolla veron määrä nousee jatkossa vähittäismyyntihintojen noustessa. Toisaalta, koska arvovero lasketaan tuotteen loppuhinnasta, arvoveron määrä kasvaa yksikköveroa korotettaessa, vaikkei siihen itsessään tehtäisikään korotuksia, sillä arvoperusteinen vero lasketaan tuotteen verollisesta loppuhinnasta. Halvimpien savukkeiden tai halvemmän hintaluokan hienoksi leikatun tupakan verotukseen veronkorotuksen rakenteella ei ole merkitystä, sillä niitä verotetaan kiinteällä, yksikköperusteisella vähimmäisverolla.

Suomessa on katsottu, että tupakkaverotuksen kolmen veroelementin yhdistelmään perustuvalla verorakenteella on tehokkaasti verotettu kaikenhintaisia savukkeita. Yksikköverolla verotetaan jokaista savuketta. Vahvasti yksikköveroon perustuvassa verorakenteessa veron osuus hinnasta on kuitenkin sitä pienempi mitä kalliimmasta savukkeesta on kysymys. Tämä olisi ongelmallista etenkin Suomen kaltaisilla markkinoilla, joilla savukkeiden markkinat ovat pitkälti keskittyneet. Arvoperusteisen veron ansiosta kalliiden savukkeiden suhteellinen verorasitus on voitu asettaa riittävän korkeaksi alentamatta kuitenkin halpojen savukkeiden verorasitusta, sillä vähimmäisverolla turvataan se, että halpojen savukkeiden vero on terveystaloudellisesti riittävän korkea. Kaikkein halvimpien savukkeiden tupakkaveron määrä on tällä hetkellä noin 70 prosenttia vähittäismyyntihinnasta ja kalleimpien hieman yli 60 prosenttia. Toisaalta vahvasti yksikköperusteinen veromalli aiheuttaisi merkittävän hinnannousun halvoille savukkeille, mikä voisi lisätä riskiä savukkeiden matkustajatuonnin samoin kuin harmaatuonnin kasvulle. Arvoveron ansiosta tupakkaveron määrä on myös automaattisesti seurannut inflaatiota sellaisinaakin vuosina, joina veronkorotuksia ei ole tehty.

Lisäksi on huomattava, että Suomessa savukkeiden verorakenne painottuu jo nykyisin suurelta osin yksikköperusteiseen verotukseen, sillä yksikköperusteisella vähimmäisverolla verotetaan merkittävä osa savukkeista.

Nykyinen tupakkaveron rakenne toteuttaa savukkeiden ja itse käärityn tupakan osalta verolle asetetut terveydelliset ja valtiontaloudelliset tavoitteet hyvin. Sen sijaan sikareiden osalta nykyinen verorakenne ei turvaa halvimpien sikareiden riittävän korkeaa verotasoa verrattuna niitä korvaavien savukkeiden verotasoon. Sikareiden veronkorotus voitaisiin myös toteuttaa korottamalla sikareiden arvoperusteista veroa. Tämä merkitsisi kuitenkin sitä, että halvimpien sikareiden verotaso nousisi euromääräisesti savukkeita vähemmän ja halvimpien sikareiden verorasitus jäisi edelleen selvästi niitä korvaavien savukkeiden verorasitusta alhaisemmalle tasolle.

2.3 Keskeiset ehdotukset

Esityksessä ehdotetaan, että savukkeiden, sikareiden ja pikkusikareiden, piippu- ja savuketupakan ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan veroa korotettaisiin keskimäärin 21 prosenttia. Korotukset kohdistettaisiin yksikköperusteiseen veroon.

Tupakkaveron korotus ehdotetaan toteutettavaksi neljässä vaiheessa vuosina 2018 ja 2019. Ensimmäinen korotus tehtäisiin vuoden 2018 alusta, toinen heinäkuun 2018 alusta, kolmas vuoden 2019 alusta ja neljäs korotus heinäkuun 2019 alusta. Maltilliset korotukset puolivuositain huomattavan kertakorotuksen sijaan helpottaisivat veronkorotuksen vaikutusten seuranta sekä vähentäisivät riskiä negatiivisista odottamattomista markkinavaikutuksista.

Savukkeiden yksikköveroa ehdotetaan korotettavaksi vaiheittain nykyisestä 49,50 eurosta 66,50 euroon tuhannelta kappaleelta (taulukko 3). Savukkeiden arvoperusteisen veron ehdotetaan säilyvän ennallaan 52 prosentissa vähittäismyyntihinnasta. Korotus nykyiseen verokantaan olisi kokonaisuudessaan keskimäärin noin 21 prosenttia. Vuonna 2018 korotus olisi 11 prosenttia.

Savukkeiden vähimmäisveroa ehdotetaan korotettavaksi siten, että suhteellinen veronkorotus lievästi painottuisi halpahintaisiin tuotteisiin ja että veronkorotuksesta seuraava euromääräinen hinnannousu olisi sama sekä halvoilla että kalliilla tuotteilla. Savukkeiden vähimmäisveroa korotettaisiin vaiheittain nykyisestä 223 eurosta 273 euroon tuhannelta kappaleelta (taulukko 3). Muutos vastaa 22 prosentin korotusta, joten veronkorotus olisi vähimmäisveron piirissä oleville tuotteille suhteellisesti hieman suurempi kuin kalliimmille tuotteille. Vähimmäisvero tulisi käytännössä sovellettavaksi enintään 7,94 euron hintaiseen 20 kappaleen savukeaskiin.

Taulukko 3. Savukkeiden yksikkövero ja vähimmäisvero korotuksen eri vaiheissa

Ajanjakso	Yksikkövero euroa/1 000 kpl	Vähimmäis- vero euroa/1 000 kpl
1.1.–30.6.2018	53,75	235,50
1.7.–31.12.2018	58,00	248,00
1.1.–30.6.2019	62,25	260,50
1.7.2019–	66,50	273,00

Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan yksikköperusteista veroa ehdotetaan korotettavaksi vaiheittain 44,50 euroon kilogrammaa kohti (taulukko 4). Korotusta nykyiseen verokantaan olisi 11 euroa kilogrammalta, mikä vastaa keskimäärin 22 prosentin suuruista veronkorotusta. Vuonna 2018 korotusprosentti olisi 11.

Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisveroa ehdotetaan korotettavaksi samoin periaattein kuin savukkeiden vähimmäisveroa eli siten, että suhteellinen veronkorotus lievästi painottuisi halpahintaisiin tuotteisiin ja että veronkorotuksesta seuraava euromääräinen hinnannousu olisi sama sekä halvoilla että kalliilla tuotteilla. Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero nousisi vaiheittain nykyisestä 135,50 eurosta kilogrammalta 166,50 euroon kilogrammalta, mikä vastaa 23 prosentin korotusta (taulukko 4). Vähimmäisvero sovellettaisiin käytännössä enintään 7,04 euron hintaiseen 30 gramman irtotupakkapussiin.

Taulukko 4. Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan yksikkövero ja vähimmäisvero korotuksen eri vaiheissa

Ajanjakso	Yksikkövero euroa/kg	Vähimmäisvero euroa/kg
1.1.–30.6.2018	36,25	143,25
1.7.–31.12.2018	39,00	151,00
1.1.–30.6.2019	41,75	158,75
1.7.2019–	44,50	166,50

Piippu- ja savuketupakan yksikköperusteista veroa ehdotetaan korotettavaksi vaiheittain 61,50 euroon nykyisestä 41,50 eurosta kilogrammalta arvoperusteisen veron säilyessä ennallaan (taulukko 5).

Taulukko 5. Piippu- ja savuketupakan yksikkövero korotuksen eri vaiheissa

Ajanjakso	Yksikkövero euroa/kg
1.1.–30.6.2018	46,50
1.7.–31.12.2018	51,50
1.1.–30.6.2019	56,50
1.7.2019–	61,50

Sikareiden verorakenteen muutos toteutettaisiin ottamalla käyttöön arvoveron lisäksi yksikkö- ja vähimmäisvero. Asteittaiset veronkorotukset toteutettaisiin korottamalla yksikköveroa, jolloin veronkorotusmalli vastaisi savukkeiden ja irtotupakan veronkorotusmallia. Sikareiden yksikkövero olisi vuoden 2018 alusta 0,01 euroa kappaleelta ja se nousisi vaiheittain 0,025 euroon kappaleelta.

Prosentuaalisesti veronkorotus painottuisi halpahintaisiin sikareihin. Tämä tarkoittaisi samalla sitä, että hyvin kalliiden sikareiden tupakkavero nousisi vain marginaalisesti. Tätä ei kuitenkaan voida pitää ongelmallisena terveystaloudellisesta näkökulmasta, sillä veron ohjausvaikutus lienee kalliiden sikareiden osalta hyvin pieni. Kalliiden sikareiden euromääräinen verotaso on myös noussut huomattavasti halpahintaisten sikareiden verotasoja enemmän viimeisten veronkorotusten aikana.

Sikarin vähimmäisvero perittäisiin kappaletta kohden ja vähimmäisvero mitoitettaisiin vastaamaan savukkeiden kappaletta kohden laskettua vähimmäisveroa. Pikkusikareiden ja savukkeiden voidaan katsoa olevan toisiaan korvaavia tuotteita ja vähimmäisverolla turvattaisiin se, että sikareiden verotaso olisi vähintään samansuuruinen kuin savukkeiden verotaso. Vähimmäisveron käyttöönotto olisi osaltaan ennakoiva toimenpide, jolla pyritään estämään myös jatkossa sellaisten halpahintaisten pikkusikareiden markkinoille tulo, joiden on tarkoitus käytännössä korvata savukkeita, mutta jotka hyödyntävät hinnoittelussa sikareiden verorakennetta.

Vähimmäisveron määrä olisi vuoden 2018 alusta 0,24 euroa kappaleelta, ja sen määrä nousisi vaiheittain 0,27 euroon kappaleelta. Ensimmäisessä vaiheessa tammikuusta 2018 lähtien vähimmäisveroa perittäisiin alle 68 senttiä kappaleelta maksavalta sikarilta, ja heinäkuusta 2019 lähtien vähimmäisveroa perittäisiin alle 72 senttiä kappaleelta maksavista sikareista.

Veronkorotuksen suuruus vaihtelisi hyvin paljon sikarin hinnasta riippuen. Vähimmäisveron käyttöönotto lisäisi merkittävästi keskihintaa halvempien sikareiden verorasitusta. Halvimpien

sikareiden tupakkaverorasitus yli nelinkertaistuisi. Vähimmäisveroa perittäisiin myös nykyistä keskihintaa vastaavan hintaisista sikareista, minkä seurauksena keskihintaisten sikareiden verorasitus nousisi noin 26 prosenttia. Kalliiden sikareiden veronkorotus olisi vain muutamia prosentteja.

Taulukko 6. Sikareiden ja pikkusikareiden yksikkövero ja vähimmäisvero korotuksen eri vaiheissa

Ajanjakso	Yksikkövero euroa/kpl	Vähimmäisvero euroa/kpl
1.1.–30.6.2018	0,01	0,24
1.7.–31.12.2018	0,015	0,25
1.1.–30.6.2019	0,02	0,26
1.7.2019–	0,025	0,27

Muun tupakkaa sisältävän tuotteen ja savukepaperin verojen ehdotetaan säilyvän ennallaan. Myöskään sähkösavukeneiteiden verotasoon tai -rakenteeseen ei ehdoteta muutoksia. Sähkösavukeneiteiden kotimaisen myynnin ennakoidaan kasvavan vasta vuoden 2017 loppupuolella, kun nikotiineneiteiden etämyyntikielto on tullut heinäkuun alusta 2017 voimaan. Sähkösavukeneiteiden käytöstä ja hinnoista ei siten ole käytettävissä luotettavia tietoja. Ottaen huomioon, että verotason mitoitus veron käyttöönoton yhteydessä sisälsi epävarmuuksia, olisi tärkeää ensin saada tietoa veron vaikutuksista. Lisäksi olisi keskeistä varmistaa kulutuksen siirtymä kotimaiseen verolliseen myyntiin tilanteessa, jossa sähkösavukeneiteiden kuluttajat ovat tottuneet hankkimaan tuotteet Internet-kaupan avulla. Tarvittaessa sähkösavukeneiteiden veroa voidaan ehdottaa korotettavaksi myöhemmin.

Esityksessä ehdotetaan, että lakiin lisättäisiin määritelmät pikkusikareille ja sikareille sikari-markkinoiden seurantaan varten. Lisäksi yhtenäistettäisiin, siltä osin kuin mahdollista, vähittäismyyntihinnan määräytymistä tilanteissa, joissa Suomeen on tuotu sääntöjenvastaisesti tai muuten kuin kaupallista myyntiä varten tupakkatuotteita eikä vastaavia tuotteita ole Suomen markkinoilla. Vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon laskentaa koskevaa säännöstä täsmennettäisiin.

Lakiin sisältyvä vanhanmuotoinen väljä asetuksenantovaltuus korvattaisiin tarkkarajaisemmallalla valtuutuksella. Nykyisen valtuuden nojalla säädetty valmisteverotusasetuksen (1546/1994) 13 ja 14 § kumoutuisivat. Lakiin tehtäisiin lisäksi vähäinen tekninen muutos.

3 Esityksen vaikutukset

3.1 Taloudelliset vaikutukset

Ehdotettavien veronkorotusten seurauksena valtion tupakkaverotulojen arvioidaan kasvavan yhteensä 135 miljoonaa euroa vuositasoina vaikutuksena verrattuna tilanteeseen, jossa veromääräisiin ei tehtäisi muutoksia. Ottaen huomioon veronkorotusten ajoitukset, valmisteverojen tilitysjaksojen vaikutuksen vuosikertymään ja kokemukset verovelvollisten varautumisesta veronkorotukseen, vuoden 2018 tupakkaverokertymän arvioidaan kasvavan korotuksen seurauksena noin 17 miljoonaa euroa ja vuoden 2019 tupakkaverokertymän noin 67 miljoonaa euroa. Veronkorotuksen tuottovaikutus toteutuu täysimääräisenä vuonna 2020. Vastaavasti edellisten, vuosina 2016–2017 toteutettujen veronkorotusten tuottovaikutus toteutuu täysimääräisesti vuonna 2018, joten tupakkaveron tuoton ennakoidaan kasvavan suhteellisen tasaisesti hallituskaudella.

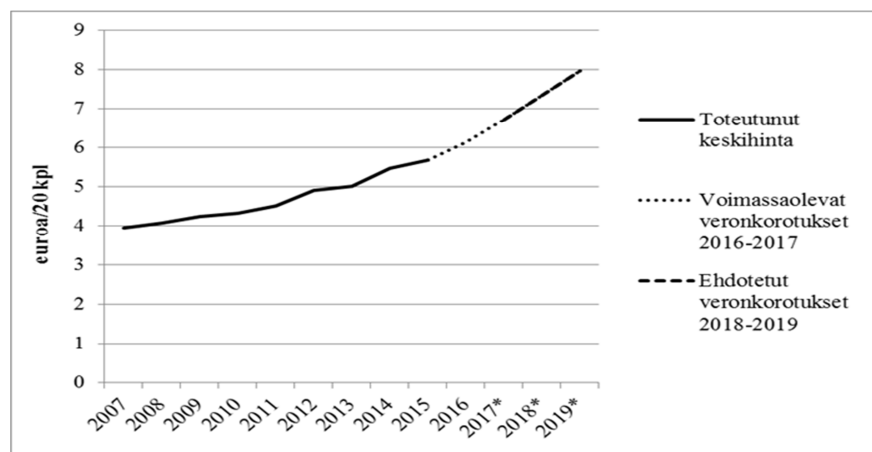
Verovelvollisten varautuminen tupakkaveron korotuksiin on yleisesti tiedossa, ja veronkorotuksia edeltävän varastoinnin suuruutta ja vaikutuksia pystytään aiempien tupakkaveron korotusten perusteella ennakoimaan suhteellisen hyvin. Toisin kuin muiden valmisteverojen osalta, tupakkatuotteiden osalta verovelvolliset eivät voi varastoinnilla kasvattaa tuotteistaan saamia katteita. Varastoinnilla vaikutetaan ainoastaan veronkorotuksista seuraavan hinnannousun ja verotuoton lisäyksen ajoitukseen, mikä voidaan tupakkaveron korotusten voimaantulon ajoituksessa ottaa huomioon.

Verotuottoarvioihin sisältyy joka tapauksessa epävarmuutta johtuen siitä, että ennakoitua suuremmat vaikutukset tupakkamarkkinoihin voivat johtaa siihen, että verotuottovaikutus jää ennustettua pienemmäksi tai toteutuu arvioitua myöhemmin. Verotuotto vastaavasti kasvaa arvioitua enemmän, mikäli tupakkatuotteiden tilastoitu kulutus ei vähene odotusten mukaisesti tai tupakkatuotteiden hinnat kasvavat odotettua enemmän.

Veronkorotuksen seurauksena savukkeiden hinnat nousisivat keskimäärin 18 prosenttia, vuonna 2018 keskimäärin yhdeksän prosenttia. Korotus lievästi painottuisi halpahintaisiin tuotteisiin siten, että vähimmäisveron piirissä olevien savukkeiden hinnat nousisivat 20 prosenttia. Tämä tarkoittaisi sitä, että 20 kappaleen savukeaskin hinta nousisi neljässä osassa yhteensä noin 1,25 euroa halvassa ja 1,20 euroa kalliimmassa hintaluokassa. Hinta-arvioissa on oletettu, että veronkorotukset siirtyisivät täysimääräisinä hintoihin.

Yhteensä keskihintaisen savukeaskin hinnan arvioidaan nousevan noin 2,50 euroa eli noin 45 prosenttia vuosien 2016–2019 veronkorotusten seurauksena. Kuten alla olevasta kuvasta nähdään, vuosien 2016–2019 veronkorotusten arvioidaan merkitsevän aiempia veronkorotuksia suurempia vuosittaisia euromääräisiä korotuksia keskihintaan.

Kuva 1. Savukeaskin keskihinnan (euroa/20 kpl) toteutunut ja ennustettu kehitys vuosien 2016–2019 veronkorotusten seurauksena

*ennuste

Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan hinnat nousisivat keskimäärin 19 prosenttia, vuonna 2018 keskimäärin yhdeksän prosenttia. Euromääräisesti yhden irtotupakkapussin hinta nousisi noin 1,15 euroa 30 grammalta, vuonna 2018 nousuksi arvioidaan 0,58 euroa.

Muun piippu- ja savuketupakan hinta nousisi keskimäärin 16 prosenttia, vuonna 2018 keskimäärin kahdeksan prosenttia.

Sikareiden verorakenteen muutos merkitsisi suuria veronkorotuksia keskihintaa halvemmille sikareille. Keskihintaiselle sikarille veromuutos merkitsisi yhteensä noin 11 prosentin hinnanousua. Halvimpien sikareiden hinnat laskennallisesti yli kaksinkertaistuisivat, kun taas kalliimpien sikareiden osalta hintamuutos olisi vain muutaman prosentin.

Ehdotettujen tupakkaveron korotusten inflaatiovaikutuksen arvioidaan olevan 0,3 prosenttia eli kuluttajahintaindeksin muutoksen ennustetaan olevan veronkorotuksen takia 0,3 prosenttiyksikköä suurempi kuin ilman korotusta.

Tilastoidun kulutuksen arvioidaan veronkorotuksen vuoksi vähenevän. Sen muutoksen arvioinnissa on käytetty tupakkatuotteiden kysynnän hintajoustoa 0,41, joka perustuu Terveiden ja hyvinvoinnin laitoksen tekemään tutkimukseen ”Demand for Tobacco in Europe. An Econometric Analysis of 11 Countries for the PPACTE Project” ja on linjassa muiden kansainvälisten tutkimustulosten kanssa. Veronkorotuksesta seuraavan tupakkatuotteiden vähittäishintojen nousun seurauksena tupakkaveron veropohjan eli tupakkatuotteiden tilastoidun kulutuksen arvioidaan vähenevän vajaa kahdeksan prosenttia verrattuna tilanteeseen, jossa veronkorotuksia ei tehtäisi. Osa tilastoidun kulutuksen vähenemisestä korvautuu kuitenkin todennäköisesti lisääntyneellä verovapaalla matkustajatuonnilla, salakuljetuksella ja muulla verotuksen ulkopuolelle jäävällä harmaatuonnilla, jolloin kokonaiskulutuksen väheneminen jää pienemmäksi.

Sikareiden verorakenteen muutoksen arviointia vaikeuttaa se, että erihintaisten sikareiden kulutusmääristä ei ole käytettävissä tietoja. Sikareiden vähimmäisveron käyttöönoton seurauksena on mahdollista, että nykyiset halvimmat pikkusikarit poistuvat markkinoilta. Vaikutusten perinteisten sikareiden kulutukseen tai tupakkatuotteiden kokonaiskulutukseen odotetaan jäävän vähäiseksi. Kyse on ennemminkin siitä, toteutuuko tietty määrä kulutusta savukkeina vai sikareina. Vähimmäisveron käyttöönotto on osittain ennakoiva toimenpide, jolla pyritään estämään sitä, ettei markkinoille tulisi enemmän sikareiden verorakennetta hyödyntäviä halpahintaisia tuotteita, jotka käytännössä korvaavat savukkeita.

Veronkorotusten vaikutusten arviointia vaikeuttaa se, että eri tekijät vaikuttavat eri tavoin tupakkatuotteiden kulutukseen. Lisäksi on otettava huomioon, että tupakka on riippuvuutta aiheuttava tuote, joten kulutuksen vähenemä voi myös toteutua vasta pidemmällä aikavälillä.

Ehdotettu tupakkaveron korotus kohdistuu tupakkateollisuuden toimijoihin eri tavoin riippuen yritysten markkinoista. Tupakkamarkkinat ovat niin Suomessa kuin kansainvälisestikin erittäin keskittyneet ja esimerkiksi savukemarkkinoilla on Suomessa käytännössä kolme merkittävää toimijaa. Merkittävät ja tiheään tehdyt veronkorotukset saattavat johtaa tilanteeseen, jossa tupakkamarkkinat muuttuvat entistä keskittyneemmiksi. Tällä saattaa olla myös vaikutusta eri toimijoiden toimintaedellytyksiin Suomessa. Veronkorotuksen painottamisesta yksikköveroon aiheutuu myös verorakenteeseen muutoksia, jotka vaikuttavat tupakkateollisuuden toimijoihin eri tavoin. Koska yksikköveroon tehty korotus on absoluuttisesti sama kaikissa hintaryhmissä, on korotus suhteellisesti suurempi halvemmissä tuoteryhmissä. Tästä voi syntyä kilpailuetua tunnetuille korkeamman hintaluokan tuotemerkeille.

Sikareiden verorakenteen muutos vaikuttaa ennen kaikkea niihin toimijoihin, jotka myyvät halpahintaisia sikareita. Veronkorotukset merkitsevät hyvin pieniä veronkorotuksia kalliille sikareille, joten sikarimarkkinoiden pienille toimijoille veronkorotusten vaikutusten arvioidaan olevan hyvin vähäisiä.

3.2 Yhteiskunnalliset vaikutukset

Veronkorotuksen seurauksena tupakkatuotteiden kulutuksen arvioidaan vähenevän. Kulutuksen vähenemisestä johtuva terveyshaittojen vähenemä realisoituu kuitenkin vasta pitkällä aikavälillä. Väestötasolla arvioituna tupakoinnin vähentymisen voidaan olettaa tasaavan eri sosiaaliryhmien välisiä terveyseroja, sillä tupakointi on yleisempää alemmissa sosiaaliryhmissä. Tutkimuksissa on myös todettu, että tupakkatuotteiden, erityisesti halvempien, hintojen noustessa tupakkatuotteiden kulutus vähenee erityisesti nuorisolla aikuisia herkemmin. Kulutuksen väheneminen vaikuttaa tupakkatuotteiden myyjien kannattavuutta heikentävästi.

Tupakkatuotteiden veronkorotus voi johtaa tupakkatuotteiden salakuljetuksen lisääntymiseen, sillä tupakkatuotteiden hintaerot Suomen ja lähialueiden välillä ovat suuria. Koska ehdotettava korotus on edellisvuosien korotuksia suurempi, korotuksen vaikutusta salakuljetukseen on josain määrin aiempaa vaikeampi ennakoida. Hintaeron lisääntyminen voi lisäksi johtaa sellaisen tuonnin lisääntymiseen, jossa laillisesti matkustajatuontina tuotuja tupakkatuotteita välitetään kotimaassa laittomasti.

Tupakkavero on regressiivinen vero, eli maksettujen verojen osuus suhteutettuna käytettävissä oleviin tuloihin on korkeampi matalimmissa tuloluokissa kuin ylemmissä. Tupakointi on myös yleisempää alimmissa sosiaaliryhmissä ja siten veron korotuksen vaikutus ostovoimaan on suhteellisesti voimakkaampi alimmissa tuloluokissa.

Veronkorotuksen vaikutuksia tuloeroihin on arvioitu käyttäen Tilastokeskuksen kulutustutkimusta vuodelta 2012. Aineisto edustaa kohtuullisesti tupakkaveron tuottoja perusvuoden tasolla. Ehdotettu korotus vastaa käytettävissä oleviin tuloihin suhteutettuna alimmassa tulo-kymmenyksessä noin 0,3 prosenttia. Ylimmässä tulo-kymmenyksessä vastaava suhde on noin 0,03 prosenttia. Tuloeroja kuvaavan Gini-kertoimen arvo, kun veronkorotus vähennetään käytettävissä olevista tuloista, nousee noin 0,03 prosenttiyksikköä. Ehdotettu veronkorotus on luonteeltaan regressiivinen, eli vaikuttaa suhteutettuna käytettävissä oleviin tuloihin enemmän matalampituloisten kotitalouksien asemaan.

Koska suurempi osuus tupakoitsijoista on miehiä, ehdotettu veronkorotus kohdistuisi enemmän miehiin.

4 Asian valmistelu

Esitys on valmisteltu valtiovarainministeriössä yhteistyössä sosiaali- ja terveysministeriön kanssa.

Esitys liittyy pääministeri Juha Sipilän hallituksen hallitusohjelmaan, jonka veropoliittisen linjauksen mukaan verotuksen painopistettä siirretään työn ja yrittämisen verotuksesta erityisesti haittaveroihin. Hallitusohjelman mukaan tupakkaveroa korotetaan asteittain.

Lausuntopyyntö lähetettiin yhteensä 15 taholle. Lausunnon toimittivat sosiaali- ja terveysministeriö, Verohallinto, Tulli, Terveiden ja hyvinvoinnin laitos, Elinkeinoelämän keskusliitto ry, Tupakkateollisuusliitto ry, Suomen Yrittäjät ry, Päivittäistavara- ja elintarvikkeiden keskusliitto ry, Suomen ASH ry, Ehkäisevä päihdetyö EHYT ry, Vapers Finland ry, Philip Morris Finland Oy, Scandinavian Tobacco Group sekä eräs yksityishenkilö. Työ- ja elinkeinoministeriö ilmoitti, ettei sillä ole lausuttavaa.

Sosiaali- ja terveysministeriö sekä Terveyden ja hyvinvoinnin laitos kannattivat ehdotettuja tupakkaverolain muutoksia tupakkalain tavoitteiden saavuttamista tukevinä ja pitivät kansanterveyden kannalta tärkeänä, että muutokset tulisivat voimaan mahdollisimman pian.

Verohallinto esitti harkittavaksi, että vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon laskemista koskevaa säännöstä täsmennettäisiin. Tulli totesi, että esityksessä on tuotu hyvin esille se riski, että matkustajatuonti, salakuljetus sekä muu verotuksen ulkopuolelle jäävä harmaatuonti voi lisääntyä veronkorotusten myötä. Tulli piti tärkeänä, että korotusten vaikutuksia verokertymään, matkustajatuontiin sekä laittomiin markkinoihin seurataan tarkasti.

Terveysjärjestöt kannattivat ehdotettuja veronkorotuksia ja sikareiden verorakenteen muutosta. Lisäksi ehdotettiin, että myös muiden tupakkaa sisältävien tuotteiden, savukepapereiden ja sähkösavukeneiteiden veroa korotettaisiin. Sähkösavukeneiteitä tulisi lisäksi verottaa niiden nikotiinipitoisuuden mukaan. Myös irtotupakan veron määräytymiseen ehdotettiin muutosta.

Sähkösavukkeiden käyttäjiä edustava yhdistys puolestaan ehdotti veron poistamista sähkösavukeneiteiltä, koska vero ei yhdistyksen mukaan vastaa sähkösavukkeiden riskejä koskevaa tutkimustietoa. Myös lausunnon antanut yksityishenkilö ehdotti verosta luopumista.

Suomen Yrittäjät ry ilmoitti kannattavansa verotuksen painopisteen siirtämistä työn ja yrittämisen verotuksesta kulutus- ja haittaveroihin ja piti esitystä perusteltuna myös terveyspoliittisista syistä. Myös Veronmaksajain Keskusliitto ry puolsi ehdotettuja muutoksia, jos niillä voidaan vastaavasti keventää työn verotusta.

Tupakkateollisuus ja Elinkeinoelämän keskusliitto ry pitivät veronkorotuksia liian suurina ja näkivät, että riski laittomaan tuontiin ja kauppaan kasvaa oleellisesti. Toimialan taholta ehdotettiin myös muun muassa, että tupakkaverotusta muutettaisiin ehdotettua enemmän kohti yksikköpainotteista veroa ja että teollisuuden itsensä varautumista veronkorotuksiin (ennakkovarastointi) rajoitettaisiin lailla. Yhdessä lausunnossa kiinnitettiin lisäksi huomiota siihen, ettei tupakkaverodirektiivi tunnista erillisiä määritelmiä sikareille ja pikkusikareille.

Päivittäistavarakauppa ry ilmoitti vastustavansa ehdotettuja veronkorotuksia muun muassa salakuljetuksen ja matkustajatuontin lisääntymisen takia ja totesi myös, että kaikki kulutukseen kohdistuvat verot heikentävät suoraan kuluttajien ostovoimaa, mikä heijastuu kaupan alan mahdollisuuksiin työllistää ja luoda talouskasvua. Lisäksi puolivuositaiset korotukset aiheuttavat kaupan toimijoiden kannalta turhaa hallinnollista taakkaa.

Saatujen lausuntojen johdosta esitykseen on sisällytetty ehdotus vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon laskemista koskevan säännöksen täsmentämiseksi. Lisäksi esityksen sikareiden ja pikkusikareiden määritelmiä koskevia perusteluja on täsmennetty.

Muutamassa lausunnossa esille tuotua niin sanottua ennakkovarastointia eli verovelvollisten varautumista tupakkaveron korotuksiin tapahtuu jossain määrin kaikessa valmisteverotuksessa. Ennakkovarastointi tarkoittaa käytännössä sitä, että verovelvolliset varautuvat tulevaan veronkorotukseen luovuttamalla suuren määrän tuotteita kulutukseen ennen korotusta. Tupakkatuotteet poikkeavat ennakkovarastoinnin osalta muista valmisteveron alaisista tuotteista, kuten esimerkiksi alkoholista ja polttoaineista, siinä, että tuotteet on myytävä verotushetkellä hintalipukkeeseen merkityllä hinnalla, josta vero on maksettu. Ennakkovarastointi ei näin ollen mahdollista ylimääräisen katteen saamista tuotteista. Koska valtion budjetti on kassaperusteinen, ei ennakkovarastoinnilla ole yleensä vaikutusta vuotuisen veropohjaan. Ennakkovarastoinnin vaikutus kohdistuukin pääasiassa ainoastaan siihen osaan verotuotosta, joka on veronkorotusta. Tässäkin tapauksessa kyse on veronkorotuksen osuuden ajallisesta jaksottumisesta,

johon varaudutaan tuottoarvioissa. Edellä mainituista syistä ennakkovarastointia rajoittavalle sääntelylle ei nähdä perusteita, mistä johtuen esitystä ei ole tältä osin muutettu. Muilta osin lausunnot eivät anna aiheutta muutoksiin esityksestä ilmenevillä perusteilla.

5 Riippuvuus muista esityksistä

Esitys liittyy valtion vuoden 2018 talousarvioesitykseen ja on tarkoitettu käsiteltäväksi sen yhteydessä.

YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1 Lakiehdotuksen perustelut

3 §. Sikareita ja pikkusikareita koskevaan pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa määriteltäisiin sikari ja pikkusikari. Määritelmät tarvittaisiin, koska lain liitteen verotaulukkoon otettaisiin omat tuoteryhmänsä sikareille ja pikkusikareille sikarimarkkinoiden seurantaan varten. Sikareita ja pikkusikareita kohdeltaisiin verotuksessa erillisistä tuoteryhmistä huolimatta yhdenmukaisesti, kuten tupakkaverodirektiivi edellyttää. Pikkusikarilla tarkoitettaisiin enintään kolme grammaa painavaa 1 momentissa tarkoitettua tupakkakääröä ja 2 momentissa tarkoitettua tuotetta. Sikarilla tarkoitettaisiin yli kolme grammaa painavaa tupakkakääröä ja tuotetta.

8 §. Pykälässä säädetään veron määräämisen perusteista. Pykälän 2 momenttia muutettaisiin siten, että myös sikareille ja pikkusikareille määrättäisiin vero arvoveron lisäksi yksikköverona. Veron määrä olisi kuitenkin aina vähintään vähimmäisveron suuruinen.

9 §. Pykälässä määritellään, mitä vähittäismyyntihinnalla tarkoitetaan tupakkaveroa määrättäessä. Pykälän 2 momentissa säädetään sääntöjen vastaisesti tai muuten kuin kaupallista myyntiä varten tuotujen tuotteiden vähittäismyyntihinnasta, jona pidetään vastaavien tuotteiden vähittäismyyntihintaa Suomessa. Jollei vastaavia tuotteita ole, savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vero määrätään 8 §:ssä tarkoitettua vähimmäisveron mukaisesti. Muiden tupakkatuotteiden verotusarvona pidetään tuoteryhmän keskimääräistä vähittäismyyntihintaa, jonka Verohallinto vahvistaa. Momenttia muutettaisiin siten, että kaikkien muiden tuoteryhmien kuin muun tupakkaa sisältävän tuotteen osalta vähittäismyyntihintana pidettäisiin Verohallinnon tuoteryhmittäin vahvistamaa vähittäismyyntihinnan painotettua keskiarvoa, mikäli vastaavia tuotteita ei ole myynnissä Suomessa.

Painotetun keskiarvon laskemisessa viitattaisiin 13 §:n 2 momentissa säädettyyn laskentatapaan. Sikareiden ja pikkusikareiden, piippu- ja savuketupakan sekä savukepaperin vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo laskettaisiin samalla tavalla kuin savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo.

Muuna tupakkaa sisältävänä tuotteena verotetaan erilaisia tupakkaa sisältäviä tuotteita, muun muassa nuuskaa. Koska tuoteryhmä on hajanainen ja lisäksi koska nuuskan myynti ei ole Suomessa sallittua, tuoteryhmän vähittäismyyntihinnan painotettua keskiarvoa ei olisi tarkoituksenmukaista laskea. Tämän vuoksi tuoteryhmään kuuluvien tuotteiden verotusarvona pidettäisiin edelleen Verohallinnon vahvistamaa keskimääräistä vähittäismyyntihintaa tilanteissa, joissa vastaavia tuotteita ei ole Suomen markkinoilla.

11 §. Hintalipukkeita koskevaan pykälään lisättäisiin uusi 3 momentti, jossa valtuutettaisiin valtiovarainministeriö antamaan hintalipukkeita ja vähittäismyyntipakkauksiin painettavaa tekstiä koskevia tarkempia säännöksiä asetuksella. Asetuksella voitaisiin säätää hintalipukkeisiin sisällytettävistä tiedoista sekä lipukkeiden koosta ja sijainnista pakkauksessa. Nykyistä tarkemmat säännökset erityisesti lipukkeiden sijainnista ja koosta olisivat tarpeen huomion ottaen tupakkalain varoitus- ja muita merkintöjä koskevat vaatimukset. Nykyinen väljän asetuksenantovaltuuden sisältävä 15 § kumottaisiin.

Pykälän edellä oleva väliotsikko päivitetäisiin koskemaan ainoastaan hintalipukkeita, koska lain tarkastuslipukkeita koskeva 12 § on kumottu lailla 1071/2016.

13 §. Pykälän 2 momentissa säädetään vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon laskemisesta. Painotettu keskiarvo lasketaan jakamalla kulutukseen luovutettujen tuotteiden kokonaisarvo, joka perustuu kaikki verot sisältävään vähittäismyyntihintaan, kulutukseen luovutettujen tuotteiden kokonaismäärällä. Pykälän 2 momenttia täsmennettäisiin tupakkaverodirektiivin 8 artiklan 2 kohtaa ja 14 artiklan 2 kohdan kuudetta alakohtaa vastaavasti siten, että vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo on määritettävä viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 1 päivänä kaikkia tällaisia edeltävänä kalenterivuonna tehtyjä kulutukseen luovutuksia koskevien tietojen perusteella. Samalla momentin sanamuotoja yksinkertaistettaisiin oikeustilaa muuttamatta.

Liite. Lain liitteen verotaulukkoon tehtäisiin ehdotettujen veronkorotusten ja sikareiden verorakenteen muutoksen edellyttämät muutokset. Verotaulukkoa A sovellettaisiin ajalla 1.1.—30.6.2018, verotaulukkoa B ajalla 1.7.—31.12.2018, verotaulukkoa C ajalla 1.1.—30.6.2019 ja verotaulukkoa D 1.7.2019 lukien.

2 Voimaantulo

Laki ehdotetaan tulevaksi voimaan vuoden 2018 alusta.

Edellä esitetyn perusteella annetaan eduskunnan hyväksyttäväksi seuraava lakiehdotus:

Laki

tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tupakkaverosta annetun lain (1470/1994) 15 §,
muutetaan 8 §:n 2 momentti, 9 §:n 2 momentti, 11 §:n edellä oleva väliotsikko, 13 §:n 2 momentti sekä liite, sellaisina kuin niistä ovat 8 §:n 2 momentti laissa 1203/1995, 9 §:n 2 momentti ja 13 §:n 2 momentti laissa 1185/2016 ja liite laeissa 1497/2015 ja 1071/2016, sekä
lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1125/2010, uusi 3 momentti ja 11 §:ään, sellaisena kuin se on laeissa 1125/2010 ja 1185/2016, uusi 3 momentti seuraavasti:

3 §

Sikarina pidetään edellä 1 ja 2 momentissa tarkoitettua tuotetta, joka painaa yli 3 grammaa ja pikkusikarina pidetään vastaavaa tuotetta, joka painaa enintään 3 grammaa.

8 §

Vero määrätään tuotteen vähittäismyyntihinnasta. Savukkeista, sikareista ja pikkusikareista, piippu- ja savuketupakasta sekä savukkeiksi käärittävästä hienoksi leikatusta tupakasta vero määrätään lisäksi yksikköverona. Savukkeista, sikareista ja pikkusikareista sekä savukkeiksi käärittävästä hienoksi leikatusta tupakasta suoritettavan veron määrä on kuitenkin aina vähintään verotaulukon mukainen vähimmäisvero.

9 §

Säännösten vastaisesti tai muuten kuin kaupallista myyntiä varten maahantuotujen tupakkatuotteiden vähittäismyyntihintana pidetään vastaavien tuotteiden vähittäismyyntihintaa Suomessa. Jollei vastaavia tuotteita ole, tupakkatuotteiden verotusarvona pidetään tuoteryhmän vähittäismyyntihinnan painotettua keskiarvoa, jonka Verohallinto vahvistaa. Tuoteryhmän painotettu keskiarvo lasketaan 13 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla. Muun tupakkaa sisältävän tuotteen verotusarvona pidetään kuitenkin tuoteryhmän keskimääräistä vähittäismyyntihintaa, jonka Verohallinto vahvistaa.

Hintalipukkeet

11 §

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hintalipukkeiden ja vähittäismyyntipakkauksiin painettavan tekstin sisältämistä tiedoista, koosta ja sijainnista pakkauksessa.

13 §

Verohallinto vahvistaa savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon. Savukkeiden vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan jakamalla kaikkien kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaisarvo,

HE 110/2017 vp

joka perustuu kaikki verot sisältävään vähittäismyyntihintaan, kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaismäärällä. Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan vastaavalla tavalla. Vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo on vahvistettava viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 1 päivänä edeltävänä kalenterivuonna tehtyjä kulutukseen luovutuksia koskevien tietojen perusteella.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

Helsingissä 19 päivänä syyskuuta 2017

Pääministeri

Juha Sipilä

Valtiovarainministeri Petteri Orpo

VEROTAULUKKO A
Sovelletaan 1.1.—30.6.2018

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	53,75/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	235,50/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
- Sikarit	2.	0,01/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,24/kpl	—
- Pikkusikarit	2B.	0,01/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,24/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	46,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	36,25/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	143,25/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	—
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	—

VEROTAULUKKO B
Sovelletaan 1.7.—31.12.2018

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	58,00/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	248,00/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
- Sikarit	2.	0,015/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,25/kpl	—
- Pikkusikarit	2B.	0,015/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,25/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	51,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	39,00/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	151,00/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	—
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	—

HE 110/2017 vp

VEROTAULUKKO C
Sovelletaan 1.1.—30.6.2019

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	62,25/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	260,50/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
- Sikarit	2.	0,02/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,26/kpl	—
- Pikkusikarit	2B.	0,02/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,26/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	56,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	41,75/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	158,75/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	—
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	—

VEROTAULUKKO D
Sovelletaan 1.7.2019 lukien

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	66,50/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	273,00/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
- Sikarit	2.	0,025/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,27/kpl	—
- Pikkusikarit	2B.	0,025/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,27/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	61,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	44,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	166,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	—
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	—

Laki

tupakkaverosta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
kumotaan tupakkaverosta annetun lain (1470/1994) 15 §,
muutetaan 8 §:n 2 momentti, 9 §:n 2 momentti, 11 §:n edellä oleva väliotsikko, 13 §:n
2 momentti sekä liite, sellaisina kuin niistä ovat 8 §:n 2 momentti laissa 1203/1995, 9 §:n
2 momentti ja 13 §:n 2 momentti laissa 1185/2016 ja liite laeissa 1497/2015 ja 1071/2016,
sekä
lisätään 3 §:ään, sellaisena kuin se on laissa 1125/2010, uusi 3 momentti ja 11 §:ään, sellai-
sena kuin se on laeissa 1125/2010 ja 1185/2016, uusi 3 momentti seuraavasti:

Voimassa oleva laki

Ehdotus

3 §

3 §

*Sikarina pidetään edellä 1 ja 2 momentissa
tarkoitettua tuotetta, joka painaa yli 3 gram-
maa ja pikkusikarina pidetään vastaavaa
tuotetta, joka painaa enintään 3 grammaa.*

8§

8 §

Vero määrätään tuotteen vähittäismyynti-
hinnasta. Savukkeista, piippu- ja savuketupa-
kasta sekä savukkeiksi käärittävästä hienoksi
leikatusta tupakasta vero määrätään lisäksi
yksikköverona. Savukkeista ja savukkeiksi
käärittävästä hienoksi leikatusta tupakasta
suoritettavan veron määrä on kuitenkin aina
vähintään verotaulukon mukainen vähim-
mäisvero.

Vero määrätään tuotteen vähittäismyynti-
hinnasta. Savukkeista, *sikareista ja pik-
kusikareista*, piippu- ja savuketupakasta sekä
savukkeiksi käärittävästä hienoksi leikatusta
tupakasta vero määrätään lisäksi yksikköve-
rona. Savukkeista, *sikareista ja pikkusika-
reista sekä* savukkeiksi käärittävästä hienoksi
leikatusta tupakasta suoritettavan veron mää-
rä on kuitenkin aina vähintään verotaulukon
mukainen vähimmäisvero.

9 §

9 §

Sääntöjen vastaisesti tai muuten kuin kau-
pallista myyntiä varten maahantuotujen tu-
pakkatuotteiden vähittäismyyntihintana pide-
tään vastaavien tuotteiden vähittäismyynti-
hintaa Suomessa. Jollei vastaavia tuotteita
ole, savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän

Säännösten vastaisesti tai muuten kuin
kaupallista myyntiä varten maahantuotujen
tupakkatuotteiden vähittäismyyntihintana pi-
detään vastaavien tuotteiden vähittäismyynti-
hintaa Suomessa. Jollei vastaavia tuotteita
ole, *tupakkatuotteiden verotusarvona pide-*

hienoksi leikatun tupakan vero määrätään 8 §:ssä tarkoitetun vähimmäisveron mukaisesti. Muiden tupakkatuotteiden verotusarvona pidetään tuoteryhmän keskimääräistä vähittäismyyntihintaa, jonka Verohallinto vahvistaa.

tään tuoteryhmän vähittäismyyntihinnan painotettua keskiarvoa, jonka Verohallinto vahvistaa. Tuoteryhmän painotettu keskiarvo lasketaan 13 §:n 2 momentissa säädetyllä tavalla. Muun tupakkaa sisältävän tuotteen verotusarvona pidetään kuitenkin tuoteryhmän keskimääräistä vähittäismyyntihintaa, jonka Verohallinto vahvistaa.

Hinta- ja tarkastuslipukkeet

11 §

Hintalipukkeet

11 §

Valtiovarainministeriön asetuksella voidaan antaa tarkempia säännöksiä hintalipukkeiden ja vähittäismyyntipakkauksiin painettavan tekstin sisältämistä tiedoista, koosta ja sijainnista pakkauksessa.

13 §

Verohallinto vahvistaa savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon. Savukkeiden vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan jakamalla kaikkien kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaisarvo, joka perustuu kaikki verot sisältävään vähittäismyyntihintaan, kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaismäärällä. Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan *jakamalla kulutukseen luovutetun savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan kokonaisarvo, joka perustuu kaikki verot sisältävään vähittäismyyntihintaan, kulutukseen luovutetun savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan kokonaismäärällä.*

13 §

Verohallinto vahvistaa savukkeiden ja savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotetun keskiarvon. Savukkeiden vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan jakamalla kaikkien kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaisarvo, joka perustuu kaikki verot sisältävään vähittäismyyntihintaan, kulutukseen luovutettujen savukkeiden kokonaismäärällä. Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo lasketaan *vastaavalla tavalla. Vähittäismyyntihinnan painotettu keskiarvo on vahvistettava viimeistään kunkin vuoden maaliskuun 1 päivänä edeltävänä kalenterivuonna tehtyjä kulutukseen luovutuksia koskevien tietojen perusteella.*

15 §

Tarkemmat säännökset tämän lain täytäntöönpanosta annetaan asetuksella.

15 §

(kumotaan)

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 .

HE 110/2017 vp*Voimassa oleva laki***VEROTAULUKKO A**
Sovelletaan ajalla 1.1.—30.6.2016

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	37,50/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	188,50/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit	2.	—	31,0
Piippu- ja savuketupakka	3.	28,75/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	26,00/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	114,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0

*Ehdotus***VEROTAULUKKO A**
Sovelletaan 1.1.—30.6.2018

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	53,75/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	235,50/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
- Sikarit	2.	0,01/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,24/kpl	—
- Pikkusikarit	2B.	0,01/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,24/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	46,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	36,25/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	143,25/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
<i>Sähkösavukeneste</i>			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	—
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	—

Voimassa oleva laki

HE 110/2017 vp

VEROTAULUKKO B
Sovelletaan ajalla 1.7.—31.12.2016

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	41,50/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	200,00/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit	2.	—	32,0
Piippu- ja savuketupakka	3.	33,00/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	28,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	121,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0

Ehdotus

VEROTAULUKKO B
Sovelletaan 1.7.—31.12.2018

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	58,00/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	248,00/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit	2.	0,015/kpl	34,0
- Sikarit	2A.	0,25/kpl	—
-- Sikareiden vähimmäisvero	2B.	0,015/kpl	34,0
- Pikkusikarit	2C.	0,25/kpl	—
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	3.	51,50/kg	48,0
Piippu- ja savuketupakka	4.	39,00/kg	52,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4A.	151,00/kg	—
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	5.	—	60,0
Savukepaperi	6.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	7.	0,30/ml	—
<i>Sähkösavukeneste</i>	7A.	0,30/ml	—
-- nikotiinipitoinen			
-- nikotiiniton			

HE 110/2017 vp

Voimassa oleva laki

VEROTAULUKKO C
Sovelletaan ajalla 1.1.—30.6.2017

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	45,50/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	211,50/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit	2.	—	33,0
Piippu- ja savuketupakka	3.	37,25/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	31,00/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	128,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	
- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	

Ehdotus

VEROTAULUKKO C
Sovelletaan 1.1.—30.6.2019

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	62,25/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	260,50/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
- Sikarit	2.	0,02/kpl	34,0
-- Sikareiden vähimmäisvero	2A.	0,26/kpl	—
- Pikkusikarit	2B.	0,02/kpl	34,0
-- Pikkusikareiden vähimmäisvero	2C.	0,26/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	56,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	41,75/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	158,75/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	—
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	—

HE 110/2017 vp*Voimassa oleva laki***VEROTAULUKKO D**
Sovelletaan 1.7.2017 lukien

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	49,50/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	223,00/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit	2.	—	34,0
Piippu- ja savuketupakka	3.	41,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	33,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	135,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	
- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	

Ehdotus

VEROTAULUKKO D
Sovelletaan 1.7.2019 lukien

Tuote	Tuote-ryhmä	Euroa/yksikkö	Prosenttia vähittäismyyntihinnasta
Savukkeet	1.	66,50/1000 kpl	52,0
-- Savukkeiden vähimmäisvero	1A.	273,00/1000 kpl	—
Sikarit ja pikkusikarit			
- <i>Sikarit</i>	2.	0,025/kpl	34,0
-- <i>Sikareiden vähimmäisvero</i>	2A.	0,27/kpl	—
- <i>Pikkusikarit</i>	2B.	0,025/kpl	34,0
-- <i>Pikkusikareiden vähimmäisvero</i>	2C.	0,27/kpl	—
Piippu- ja savuketupakka	3.	61,50/kg	48,0
Savukkeiksi käärittävä hienoksi leikattu tupakka	4.	44,50/kg	52,0
-- Savukkeiksi käärittävän hienoksi leikatun tupakan vähimmäisvero	4A.	166,50/kg	—
Savukepaperi	5.	—	60,0
Muu tupakkaa sisältävä tuote	6.	—	60,0
Sähkösavukeneste			
-- nikotiinipitoinen	7.	0,30/ml	—
-- nikotiiniton	7A.	0,30/ml	—